

Europos Parlamento (EP) teikiamos Sacharovo premijos už minties laisvę laureatu šiemet tapo Rusijoje kalinamas Ukrainos režisierius Olegas Sencovas.

Simferopolyje gimęs menininkas nepripažino Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos – jis aktyviai įsitraukė į „Euromaidano“ judėjimą Ukrainoje, padėjo pristatyti maistą ir kitus produktus Ukrainos kariams, kurie buvo užblokuoti Kryme pirmosiomis Rusijos operacijos dienomis.

20 metų kalėjimo bausme už tariamą teroro aktų organizavimą nuteisto O. Sencovo teismo procesą „Amnesty International“ apibūdino kaip „nesąžiningą bylą, kurią nagrinėjo karinis teismas“. Birželį EP priėmė rezoliuciją, kurioje pareikalavo nedelsiant paleisti režisierių ir kitus neteisėtai Rusijoje kalinamus Ukrainos piliečius.

Kalėjime O. Sencovas šių metų gegužę pradėjo bado streiką, dėl kritinės sveikatos būklės jis kurį laiką gydytas reanimacijoje. Neseniai jo sesuo pranešė, kad režisieriaus sveikatos būklė yra sunki, jis nesitiki iš kalėjimo išeiti gyvas, o badavimą nutraukia, kad išvengtų prievartinio maitinimo.

Pristatydamas šių metų laureatą, EP pirmininkas Antonio Tajani teigė: „Savo drąsa ir atsidavimu, rizikuodamas gyvybe, režisierius O. Sencovas tapo kovos už politinių kalinių paleidimą Rusijoje ir visame pasaulyje simboliu. Reikalaujame paleisti jį į laisvę tučtuoju. O. Sencovo kova primena mums, kad privalome ginti žmogaus teises visame pasaulyje bet kokiomis aplinkybėmis.“

Nuo 1988 m. kasmet Europos Parlamento teikiama Sacharovo premija siekiama pagerbti už žmogaus teises kovojančius asmenis ir organizacijas. Pernai ši premija buvo skirta Venesuelos demokratinei opozicijai.

Šiemet tarp trijų premijos finalininkų taip pat buvo Europos krantus mėginančius pasiekti migrantus Viduržemio jūroje gelbėjančios nevyriausybinės organizacijos bei prieš korupciją Maroke kovojančio judėjimo įkūrėjas Nasseras Zefzafi, kuriam skirta 20 metų nelaisvės už „sąmokslą prieš valstybės saugumą“.

Sacharovo premijos įteikimo ceremonija vyks gruodžio 12 d. Strasbūre, EP sesijos metu.

